

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban érvényes.
Egész évre 16 kor.
Negyedévre 4 ..
Helyben hához hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő és
Ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilgyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 265. szám.

Nagyvárad.

Kedd 1913. november 18

A delegációk ülése.

Ma, kedden kezdik meg tanácskozásaikat Bécsben a delegációk. Nagy érdeklődéssel várja mindenki az ideai delegációs ülések lefolyását nemcsak a katonai terhek emelkedése, hanem az ellenzék várható szerepe miatt is.

Az ellenzéknek ugyanis az a felfogása, hogy a magyar parlamenti helyzet szoros kapcsolatban áll a külpolitikával is s így ebben a vonatkozásban a delegációkban is szövé tehető.

A kormány ama tagjai, a kik jelen lesznek a delegációban, már este Bécsbe utaztak a delegátusok egy részével, míg a többi delegátus csak ma reggel fog utra kelni. A delegációk tanácskozása iránt már régóta nem nyilvánult oly nagy érdeklődés, mint ezuttal s a kezdődő ülésszaknak nagy jelentőséget tulajdonítanak Ausztriában is. Erre vall a következő távirat is, a melyet Bécsből küldtek:

A Sonn- und Montagszeitung a következőket írja: Holnap ülnek össze a delegációk őszi ülésszakukra. Minthogy a tanácskozások a nemzetközi politikai helyzet tisztázására oly jelentőségteljes időszak befejezése után kezdődnek, a tárgyalás középpontjában kétségtelenül a monarchia külső politikájának megbeszélése fog állani, amit a trónbeszéd és Berchtold külügyminiszter expozéja fog bevezetni. Nem kis jelentőségű lesz a delegáció határozata a monarchia védőerejének kifejlesztéséről. Minthogy e tekintetben nagy politikai vita várható és mivel egész sereg javaslatot kell elintézni, számítani kell arra, hogy a mostani ülésszak hosszabb ideig fog tartani.

A delegációk programja egyébként a következő:

Kedden délután tartják az alakuló ülést a delegációk.

Szerdán délelőtt 11 órakor lesz a trónbeszéd. Ugyancsak szerdán délután négy órakor mondja el expozéját a magyar delegáció külügyi albizottságában Berchtold gróf külügyminiszter. Az albizottság azonnal hozzáfog a külügyi helyzet megvitatásához és a külügyi vitát fogják folytatni a esütörtöki ülésen is.

Pénteken meg fogják kezdeni a hadügyi költségvetés tárgyalását, amit szombaton előreláthatólag be is fejeznek.

A többi albizottságok a jövő héten fognak üléseket tartani.

A magyar delegációval párhuzamosan üléseket fog tartani az osztrák delegáció is, olyan módon, hogy míg a magyar delegátusok a külügyekkel foglalkoznak, addig az osztrákok a hadügyi tárcza költségvetésével foglalkoznak és megfordítva.

Kétségtelen, hogy az osztrák delegációban az idén még a szokottnál is hevesebb támadásokat fognak intézni a magyar kormány ellen horvátországi politikája miatt. Tisza István gróf minden illetéktelen támadásra azonnal meg fogja adni a feleletet és ezért az albizottságok tárgyalásain is mindvégig jelen lesz az egész hét folyamán.

Ferdinánd hideg fogadtatása.

Egy fővárosi esti lap azt a szenzációs hírt közli, hogy Ferenc József Ferdinánd bolgár királyt legutóbbi látogatása alkalmával igen hidegen fogadta. Nem ment elibe, a kisteremben fogadta és jelen volt Berchtold is. Ezt úgy magyarázzák, hogy a romániával való kacérkodás miatt kapta Ferdinánd.

Horvát kérdés.

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Ma délelőtt tíz órakor a horvát-szerb koalíció tagjai és pedig Medákovics elnök, Nikolics és Badaj volt osztályfőnökök, valamint Mazuranics képviselő a miniszterelnökhöz mentek, hogy a horvátországi kibontakozás kérdéseiről tanácskozzanak. Mindkét részről öröndetes közeledés tapasztalható.

174000 korona adó egy nap.

Megrohanták a városi adópénztárt az adófizetők.

Jablonszky Emil városi adópénztárnok már három évtized óta ül Nagyvárad város adópénztárában s a rácsos ablaknál szedi a polgárok néha jókedvvel, de a legtöbbször a végrehajtó iránti respektusból adófilléreit és koronáit.

Hogy ezek közzé az adófillérek közzé igen gyakran nehéz százások is kerülnek, azt bizonyítják a napi zárlatok.

Különösen az évnegyedek közepén szaporodik meg a városi adópénztárban a dolog, mikor az u. n. pontos adófizetők sietnek leróni a tartozásaikat, nehogy késedelmi kamatot fizetessenek velük.

A mostani közzéadás mellett azt gondolnók, hogy a közönség nem fizeti az adót, mert hisz a jelenlegi pénzhiányban mindenki csak utolsónak hagyja az adófizetést. Ezen feltevést megerősítették a városházán, ahol szóban és írásban folyton panaszkodnak, hogy nincs pénz a város kasszájában, mert nem fizetik az adót.

Erősen rácafol erre a mult szombati, november 15-iki adófizetés.

Jablonszky Emil adópénztárnok nyilatkozata szerint 30 év óta nem volt olyan nap, amelyen annyi adót fizettek volna be Nagyvárad város házipénztárába, mint a mult szombaton, november 15-én.

Ezen a napon ugyanis reggel fél 9 órától déli fél 1 óráig összesen kerekszámban 174000, azaz egyszázhetvennégyezer koronát vett be a városi pénztár. Ebből 102000 koronát a várad-olaszi kerület, 64000 koronát az újvárosi és 8000 koronát a váralja-velencei kerület adózói fizettek be.

Ha összehasonlítjuk a folyó évi befizetések eredményét november 15-ig bezárólag, a mult év november 15-éig történt befize-

Patkányok, házi és mezei egerek

kiirtására legjobb és legbiztosabb szerek a

MURIS készítmények,

mely más háziállatokra teljesen ártalmatlanok.

Kapható a főraktárban:

FARKAS ISTVÁN

Apolló drogériájában

Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/b. Telefon 13-02.

tésekkel, szintén azt látjuk, hogy a folyó évben többet fizettek be, mint a múlt évben, kivéve a vízdíjakat, amelynél mintegy 4 ezer korona visszaesés van.

Befizettek:

	1912.	1913.
állami adóban	235,372.15	245,131.27
városi adóban	110,574.35	113,763.33
utadóban	16,159.97	43,260.62
vízdíjban	40,301.34	36,327.30
óvodadíjban	6,881.34	7,284.92
csatornadíjban	17,320.99	18,932.53

koronát.

Jól tudjuk, hogy az adók befizetésének ilyen eredménye nem a pénzügyi válság javulását, a polgárok helyzetének jobbrafordulását jelenti, hanem nagy része van abban az adóprás intenzívebb kezelésének, de a november 15-iki adóbefizetést kuriózumképpen is érdemesnek tartottuk felemlíteni.

A vasutasok választási mozgalma.

Singlár Gyula jelölése.

Nagyvárad város szavazópolgárai között igen tekintélyes számot tesznek a vasutasok. A nagyvárad állomás kötelékében 300—400 olyan tisztviselő és alkalmazott van, akik szavazati joggal bírnak. Ezért a választásoknál mindegyik párt igyekszik a vasutas szavazatokat megnyerni a jelöltjei számára.

Most a vasutasok körében indult meg a mozgalom, hogy a decemberi városatyaválasztásnál Singlár Gyula forgalmi főnököt vigyék be a törvényhatóságba.

A szavazattal bíró vasuti tiszték és al-tiszték közül mintegy 250-en értekezletre gyűltek össze tegnap délután a vasuti étte-

rem külön helyiségében, hogy a városatyaválasztás ügyében tanácskozzanak.

Butyka Lajos állomásfőnök vezette az értekezletet s melegen üdvözölte a megjelenőket.

Dr Munk Béla vasuti pályaorvos emelkedett szólásra és szép beszédben fejtegette a vasutasok összetartásának szükségességét. Kiemelte Singlár Gyula forgalmi főnök kiváló egyéniségét, rámutatott a vasutasok érdekében kifejtett buzgó munkálkodására, elismerésre méltó érdemeire, valamint a közön-séggel szemben tanusított lekötözölő szívéllyes modorára és előzékenységre. Majd rátért a városatyák választására. Ajánlotta a vasutasoknak, hogy olyan egyének mellett tömörüljenek, akik törődnek a vasutasok érdekeivel s azokat méltóképen képviselik a törvényhatóságban. Ilyen kiváló férfiú Singlár Gyula forgalmi főnök (éljenzés), akit önérettel és büszkén vállalhatnak magukénak s akinek megválasztásával igaz érdemet jutalmaznak.

Nagy éljenzéssel fogadták Munk Béla beszédét, akinek vezetése alatt azonnal 11 tagból álló küldöttség kereste fel lakásán Singlár Gyulát.

Itt is Munk Béla dr tolmácsolta a vasutasok elhatározását és óhaját s kérte Singlár Gyulát, hogy hajoljon meg a vasutasok érdekeinek spontán megnyilatkozása előtt és fogadja el a városatyák jelöltséget.

Singlár Gyula köszönetét fejezte ki a nem várt ovációkért. Örömmel fogadja a vasutasok megtisztelő bizalmát s ezt kéri a jövőre is. A jelöltséget elfogadja.

A forgalmi főnök kijelentését éljenzéssel fogadták.

Kossuth Ferenc születésnapja.

A nagybeteg Kossuth Ferenc tegnap töltötte be 72-tk életévét. A Herezel-szantóriumában betegen fekvő pártvezért hívei, barátai és tisztelői nagy számban keresték fel.

BUDA GYÖNGYE.

Nem csekély aggodalommal láttuk eddig, hogy a közönség érdeklődése az idén nem olyan nagy a színház iránt, mint voltak az előző években. Ez pedig fölötté sajnálandó jelenség volt, mert Erdélyi Miklós társulata évek óta a legjobbakk közé tartozik s Nagyvárad színházi életének nivója függ attól, hogy Erdélyi a nagyvárad színházától el ne kedvetlenedjék. A közönség megesappon érdeklődése pedig nemesak anyagilag érinti az igazgatót, hanem ambíciójára is mérséklőleg hat.

A közönség érdeklődésének fokozása természetesen elsősorban az igazgató érdeke. Vonzó műsorról, vonzó szereplőkről kell gondoskodni, akkor meg lesz ismét a régi érdeklődés.

A műsor kérdése a nehezebb. Mert mit csináljon a szegény színház, ha az ujdonságok színvonala alább szállott, ha a t. színpadi szerzők vénája kiapadóban van. Egy szempontot figyelmébe ajánlunk a vezetőségnek: kevesebb malacságot kérünk az ujdonságokból, azok helyett többet ér egy-egy régi jó darab felrészítése.

A személyzet kérdéséhez most nem akarunk hozzászólni; hangsúlyozzuk azonban, hogy igen szerencsés gondolat volt F. Károlyi Leona urnót ismét megnyerni a színpad számára. Buda gyöngyének rendkívüli

sikere, melyben a közönség régi kedvence először lépett fel újra, igazolta az igazgató eljárásának helyes voltát s egyben irányt jelölt a jövőre nézve a személyi kérdésekben.

Buda gyöngye, melyet vasárnap mutattak be nálunk, magában véve is a jobb ujdonságok közül való. Van elég jó meseje, kellemes zenéje s ha itt-ott akad benne erőltetett ötletesség is, általában elég tisztas helyet foglal el az ujdonságok közt.

Meséje kettős szerelmi história. Egyik, a szerelmes kis leány párjához jut, a másik, egy főhercegnő kénytelen meghajolni az udvari érdekek előtt s szakítani ideáljával. Mind a két történet háttére a „Buda gyöngyéhez” címzett kis svábhegyi vendéglő, a boldog szerelmes pár otthona. Ez a két szerelmi történet, egyik szerencsés megoldással, másik melencholikus lemondással, tele van szöve kellemes kuplékkal, táncokkal. Az egészből nagyon kéri azonban a Macska bácsi gyerekszínházba való alakja, hasraesett ötleteivel és lapos viceivel. Ezzel a szellemtelenül szellemeskedni próbáló alakokkal kár volt a darab értékét devalválni.

Ami a legfőbb vonzerő volt, az Károlyi Leona fellépése. „Táblás ház” volt vasárnap este; minden jegy elkelt. Mikor a II. felvonásban a művésznő színpadra lépett, virágosóval, tapsviharral köszöntötték s az énekszámok megújultak minden énekszám

Építtessen a város.

A gyáriparosok gyűlése.

A Magyar Gyáriparosok Orsz. Szövetségének nagyvárad fiókja vasárnap gyűlést tartott a Kereskedelmi és Iparkamarában, dr Moskovits József elnöklete alatt.

Első sorban azzal a sérelemmel foglalkoztak, hogy igen gyakran kisebb szállítmányoknál a máv. 10 tonnás teherkocsik helyett 15 tonnás kocsikat foesát a szállítató rendelkezésére, amelyet az illető nem tud kellőleg kihasználni. Igaz, hogy ilyen esetben a máv. csak a 10 tonnás kocsik után járó tarifát számítja, de ha helyi érdekű vasutat is vesznek igénybe a szállításnál, a helyi érdekű vasutak a kocsik után, dacára, hogy az nincs kihasználva, a 15 tonnás kocsik után járó illetékeket számítja fel, ami által 50 százalékkal megdrágítja a szállítást.

A gyáriparosok közgyűlése elhatározta, hogy ezen anomálián segítendő, feliratot intéz a kereskedelmi miniszterhez s kéri, hogy az új teherkocsik megrendelésénél különösen gondoljon arra is, hogy legyen elég 10 tonnás kocsik a máv. kocsiparkjában.

Vegyék elő

a középítkezéseket.

Ezután foglalkoztak a gazdasági válsággal és az ipari pangással. A nagyvárad ipar idestova katasztrófa elé jut, mert a munka minden vonalon szünetel. Nincs munka, a műhelyek elnéptelenednek. Különösen az építőipar pangása fenyegeti nagy veszedelemmel az összes iparágakat közvetve is, nemesak közvetlenül. Magán építkezés nincs, tehát csak egy mód kínálkozik, hogy Nagyvárad ipara a katasztrófát elkerülje, ha a város maga jön segítségül s a középítkezéseket megkezdi. Erre módja van a városnak (de pénze nincs!), mert kész tervek, miniszterileg

után. Nem változott semmi: Károlyi Leona ma is azzal a pompás hanganyaggal, kitünő zenei tudással és a koloraturprimadonnánál ritka ötletességgel, biztonsággal és bájjal hódította meg újra egy csapással a közönséget, mely az előtt minden fellépése alkalmával az est sikerét eleve biztosította. De nem változott a közönség szeretete sem iránta. A régi forró „Károlyi-esték” hangulata vonult be újra a Szigligeti-színházba, még pedig nem átmenetileg, hanem a megismétlődések biztos reményével. A főhercegnő szerepét Károlyi Leona nemesak énekével, hanem kifejező játékával és táncával, no meg pompás öltözékeivel is első vonalba emelte.

Hasonló szép sikert jegyezhetünk fel a másik fő női szerep kreálójáról, Kállai Jolánról is. Temperamentumos játékával ő is sok tapsot provokált. Diszkrét, de eredeti komikus alakítás volt T. Pogány Jankái; néha percekig derűtségben tartotta a közönséget pazar humoru főudvarmesternőjével. Medgvaszai Jenő játéka és éneke egyaránt kifogástalan volt, épp úgy Szalma Sándoré is, Radócz Ferenc Macska bácsi tökéletes alakjából próbált valami elfogadhatót kihozni, elismerésre méltó igyekezettel, kevés eredménnyel. Leövey Leó izléses komikuma sok derűtséget keltett. Kisebb szerepekben hozzájárultak a sikerhez Szalmáné, Hunyadi, Szarvasi és Gróf. Ének- és zenekar kifogástalanok. —r.

HERBST

Arany-, ezüst-
ékszer és óra
: áruhaza :

NAGYVÁRAD, Fő-utca, Rákóczi-ut 1. sz.
Guttman-ház (Barna Jenő női divatüzlete mellett.)

Mai naptól kezdve vásárolhatni:

Aranyláncok, nyak-
láncok 10, 12, 14 kor.
Gyűrűk 4, 5, 8, 10 kor.
Fülbevalók 2, 3, 4, 6, 8 kor.
Karikagyűrű 5, 6, 8 kor.
Acélórák 4, 5, 6 kor.
Ezüst óra 7, 8, 10 kor.
Arany női óra 20, 25, 30 kor.
Férfi aranyóra 35, 40, 50 kor.

Ingaóra 10, 12, 15 kor.
Ébresztőórák 2, 50, 3, 4 kor.
Valódi ezüst kés és villa 6 pár
13—14 kor.
Órajavítás 1 koronától kezdve.
Ékszerjavítások és átalakítások
olcsón eszközöltetnek.
Szemüvegek beteg szemekhez or-
vosi recept nélkül kaphatók.

jóváhagyott határozatok vannak közművek, középületekre. A középítkezések megkezdése lendületet adna az iparnak s ennek jótékony hatását megérezné a kereskedelem is.

A gyáriparosok Szövetségének nagyváradi fiókja elhatározta, hogy memorandumot intéz Nagyvárad városához, amelyben a nagyváradi ipar érdekében kéri a középítkezések mielőbbi megkezdését.

Apróbb folyó ügyek elintézése után a gyűlés véget ért.

A Tikász-ügy örülje.

Be akart rontani az esküdtszék elnökéhez

*

Vitális nyugtalan falva: Berettyószentmárton ismét beeresztett egy embert Nagyváradra, aki a Tikász-ügy igazságszolgáltatásába erőszakkal be akart avatkozni. Kezében egy avult perrendtartással, izgatott gesztusokkal, ajkán az igazság önzetlen bajnokainak megdöbbentő haragjával rontott be bírák, ügyészek szobáiba.

— Nem engedem akasztófa alá huroolni az ártatlanokat. Kiderítettem az igazságot! Ugy ragyog, mint a napfény . . .

Az exaltált ember már napok óta mellestálja a judikatura embereit, hangos botrányokat csapott és mindenüvé erőszakkal rontott be.

Vasárnap délelőtt Kérechy Péter vizsgálóbírónak volt szencsége hozzá.

— Idősebb Halász Sándor vagyok. Hentes. Talán még nem méltóztatott rólam hallani semmit? . . . Nem baj. Azért szívesen fogja venni, ha világhosszú deritek egy olyan ügyben, amely körül az egész magyar igazságszolgáltatás még mindig sötétben tapogatózik.

— Halljuk, mondta a vizsgálóbíró és várta az igazság nagyszerű kibogozását.

Id. Halász Sándor leült és elhadarta, hogy Berettyószentmártonban lakkak a legjámorabb emberek, csak a rosszmájú bírák mondják őket gyilkosoknak. Meglepő jártassággal ismertette a Tikász-ügyet és oda konkludált, hogy ő bebizonyítja, miszerint sem Tikász, sem az apja nem gyilkosok.

— Ennél fogva a BP. (büntetőperrendtartás) 216. §-a alapján kérem a vádlottak azonnali szabadlábra helyezését, mert vizsgálóbíró ur is fegyelmet kap, ha rögtön nem intézkedik a szabadon bocsátás iránt.

Kérechy Péter látta, hogy egy zavaros fejű emberrel van dolga, hamar szélnek eresztette és utasította a szolgát, hogy ne engedje többet be.

Id. Halász ott nyöszörgött a küszöbön sokáig, aztán látogatást tett Baróthy Pál kir. ügyésznél, ahonnan nem tudja, hogy miképpen került ki. Majd bekopogtatott egy sereg járásbíróhoz, mindenütt védői pózt öltött és dikciózott, míg kívül nem tették az ajtón.

Tegnap délelőtt aztán megszólalt a bűnügyi osztály telefonja. Vámosy Mihály táblabíró, az esküdtszék elnöke rendőri karhatalmat kért, mert — ugymond, egy ember erőszakkal be akar törni lakására. Egy perrendtartással hadonászik és paragrafusokat kiabál.

Két rendőr ment a táblabíró lakására és kit találtak ott, mint szegény id. Halász Sándort, akinek már vérzett az ökle a kapu döngetésétől, habzott a szája a dühtől.

Előállították a kihágási ügyosztályra Kolontáry János fogalmazó elé. A fogalmazó békésen és nagy emberi türelemmel végighallgatta a prókatori praedjudiciumot, aztán intett a rendőrnek.

— Forrás, kérje meg a tiszti orvos urat, hogy jöjjön át egy pillanatra.

Dr Nemes Aron alapos vizsgálat alá vette a feldult idegzetű embert. Öneki is elmondta szegény id. Halász hentes mester az ő hallatlan felháborodását. Április óta nyomoz az ügyben, jól ismeri, de most a felesége meg akarja etetni egy tál lencsével, pedig ezt tiltja a BP. 283. §-a. Borzalmas konfuzió uralkodott szegénynek a fejében, az orvos ön- és közveszélyes örültnek találta és internálta a kórházba.

Id. Halász megkérdezte, mikor mellé állt két markos mentő:

— Hova megyünk most kérem?

— A fogalmazó megnyugtatta:

— Most az ügyészségre mennek. Ott majd helyt adnak a maga jogos fészolálásának.

— De kérem, engem majd megint kilöknék onnan.

— Ne féljen jó ember — mondja az egyik mentő — ahova mi visszük, onnan nem lökik ki.

Id. Halász megnyugodott s utközben a zöld kocsii belsejében jogi oktatást tartott a mentőknek.

Levél Azsiából.

Ezzel a címmel a „Tiszántúl“ szombati számában szóvátettük, hogy az Ujirázra érkező postaküldemények kézbesítéseivel mi csoda türethetetlen állapot uralkodik. Cikkünkre ma válasz érkezett a postaigazgatótól, aki a legnagyobb előzékenységgel és készséggel igyekszik ezen állapot megszüntetésén. Mindenesetre a legteljesebb elismeréssel kell honorálni a postaigazgató ur előzékeny és erélyes eljárását, mellyel a panasz okát lehető gyorsan megszüntetni kívánja.

A hozzánk érkezett válasz tartalma a következő:

Becsés lapjának folyó hó 15-én megjelent számában „Levél Azsiából“ című cikkben foglaltakra a következőkről van szerencsém értesíteni:

A postai tarifák és postauzeti szabályzat I. rész 18. §-a értelmében a m. kir. posta saját közegével csak a székhelyen lakó címzettek küldeményeit kézbesítheti. Ezért az 1899. évi április hó 20-án 29913. sz. alatt

kibocsátott belügyminiszteri rendelet akként intézkedett, hogy minden község, melyben posta hivatal nincsen, köteles azon posta hivataltól, melynek forgalmi köréhez beosztva van, a község lakosai számára érkező postai küldeményeket, amennyiben azok átvételéről vagy feladásáról az illetők nem gondoskodnak, hetenként legalább háromszor elhozatni, illetőleg a postahivatalhoz elszállítani.

Mint hogy a cikk írója szerint ez az intézkedés Ujiráz községben nincsen meg, a mulasztás Ujiráz községet terheli. Ebben az ügyben egyidejűleg a berettyóújfalui járás főszolgabírájához fordultam.

Ujiráz községben postai ügynökség létesítése tényleg tárgyalás alatt van, amennyiben a postai forgalom ott olyan, hogy postai szerv létesítése indokolt, kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur önmagyméltóságának a forgalomhoz képest postai ügynökség vagy kézbesítő és gyűjtőjárat létesítését javasolni fogom.

Nagyvárad, 1913. nov. hó 15.

Siket,

m. kir. posta táv. igazgató.

A diószegi árvák pénze.

A diószegi gyámpénztár sorsa

A bihardi diószegi gyámpénztár sorsa ismét foglalkoztatja a vármegyét. A közigazgatási bizottság legutóbb tartott ülésén ugyanis kimondta, hogy most már nem ad több pardont a községnek, hanem ragaszkodik a belügyminiszter rendeletéhez, amelyben a gyámpénztárnak a központi pénztárba való beolvadását rendelte el.

A közigazgatási bizottság határozatát végrehajtás végett kiadták Verner Kálmán árvaszéki elnöknek, aki tegnap intézkedett a pénztár átszámolása tárgyában. Az elnök elrendelte, hogy e hó 28-án adják át a pénztárt.

Az átadásnál közreműködnek a pénzügyigazgató, az árvaszéki elnök, a járási referens, a községi jegyző, a közgyám és a gyámpénztárnok. Huszonnyolcadikára be kell szállítani az összes könyveket, értékpapírokat, értéktárgyakat és a készpénzt.

A rendelet igen kellemetlenül fogja érinteni a községet, mert a gyámpénztárban tulajdonképpen alig van valami pénz. Az árvapénzeket ugyanis kihelyezték magánfelekhez, vagy pedig gyümölcsözés végett a diószegi pénzintézetekhez.

A rendelet értelmében ezeket a pénzeket azonnal fel kell mondani és 28-án beszállítani. A takarékpénztáraktól ugyan még meg lehet kapni a betéteket, de a magánfelektől alig van rá kilátás, hogy ily rövid idő alatt bele lehetne hajtani a kölcsönt.

A kölcsönvevő gazdák ugyanis abban a nyugodt tudatban vették fel a pénzt, hogy azt olcsón használhatják évtizedekig és most a rendkívüli nehéz pénzügyviszonyok között aligha tudnak előteremteni pénzt.

A községi képviselőtestület még csak ma értesült a dologról és a legközelebbi na-

Gyári készlet megvásárlásából új diszes

rendkívül olcsón szerezhetők be:

vas és réz ágyak

Weisz Kálmán

cégnél, Kossuth-utca 3. a Sas szálloda mellett.

Ugyanott afrik matrácok mérsékelt árakon kaphatók.

4
pokban rendkívüli ülést tartanak, amelyen az átadás felett fognak határozni.

Ismerve a diószegieknél a gyámpénztárhoz való ragaszkodásukat nincs kizárva, hogy ellentállanak és megtagadják az átadást. Lapunk munkatársa előtt a testület egyik tagja úgy nyilatkozott, hogy hallani sem akarnak az átadásról.

— Az a diószegi árvák pénze! Azt ugyan nem adjuk!

Ha így gondolkodik az egész képviselőtestület, akkor erős konfliktus keletkezhetik a vármegye és a község között, mely a képviselőtestület feloszlásával fog végződni.

A község jelenlegi jegyzőjét megkérdeztük ebben a dologban és a következő feleletet kaptuk:

— Még nem ismerem a képviselőtestület álláspontját, de célszerűtlen dolognak tartanám, ha a testület szembehelyezkednék a vármegyével. A rendelet kézhez vétele után nyomban testületi ülést tartunk és ott fog eldőlni, hogy ellentáll-e a község, vagy beolvastja a pénztárt a központba.

Üzenet a tótok közül.

A turócszentmártoni magyarság felhívása.

*

Nines hónap, amikor egy-egy fájdalmas vészkiáltás ne hangoznék felénk a nemzeti-ségek között lakó magyar testvéreink ajkáról. Szomorú tanúsága ez annak, hogy az a magyar nemzet, mely a bevándoroltakkal szemben mindenkor olyan loyális volt, kezdi érezni a közmondás igazságát: fogadd be a tótot, kiver a házból. Mert legújabbán a turócszentmártoni magyarság felhívása érkezett hozzánk, amelyben fájdalmas hangon szólnak felénk: magyar testvéreink, ha van benetek egy csepp fajszeretet, ha egy szikrányt is érzitek velünk való együvé tartozástokat, nyujtsatok segítő kezet felénk, mert különben menthetetlenül elveszünk. Leadjuk a felhívást minden kommentár nélkül azzal a kivánsággal, hogy indítsa nemes tette mindazokat, akik át tudják érezni a tótok ágyában lakó véreink keserves helyzetét, szánandó, reménytelen állapotját.

Felhívás a magyar közönséghez!

Mi, a turócszentmártoni magyarság, akik a tót tenger közepén a magyarság érdekeit képviseljük s bár nagyon gyenge eszközökkel, de lelkes és erős szívet harcolunk a magyar eszmék győzelmé érdekében, akik itt oázisa vagyunk a magyar kulturának: segélyért fordulunk a magyar társadalomhoz, a nemes magyar szívekhez.

Kulturhajlékot óhajtunk, amelyet nélkülözünk most már lehetetlen, sőt nem is szabad, hacsak a magyarság kulturális fölényét az itt lakó tótság és az itt sűrűn megforduló külföldi szlávtság szemében illuzoriussá tenni nem akarjuk.

Nem kulturpalotáról van szó. A mostoha sors sokkal szerényebbeknek nevelt bennünket. Egyszerű hajlékkal is beérjük,

ahol hazafias ünnepeinket, magyar kulturális estéinket megtarthatnánk, ahová befogadhatnók a magyar színészetet, a magyar zenét és éneket.

A turócszentmártoni magyarság mostani egyedüli menedéke az állami iskolák dohos, sötét, kiesi, kopott tornaterme. Eredeti rendeltetésén kívül ez a magyarság színháza, ez a kulturterme, vigadója, ez az egyedüli mindene.

Van ugyan Turócszentmártonban pompás muzeum, modern színház, kulturterem, szálló, vigadó, de nem a magyarság részére.

A tótoké ez.

A magyarság, a magyar kultúra, a magyar szív, a magyar színészet, ének és zene, sőt a magyar szó száműzve van onnan.

A tótok részére és ama külföldi szláv vendégek számára épült ez, akik minden esztendőben ide zárandokolnak, sok ezren, a tótság több napig tartó ünnepeire. Mi magyarok főleg ilyenkor pirulunk itteni szegényes, sivár viszonyainkért. Szláv testvéreink pedig ilyenkor látják kárörvondve a magyar kulturának ezt a szegény állapotát.

Magyar testvéreink!

A magyar kultúra terjesztésére ily viszonyok között képtelenek vagyunk. A harcban, melyet a magyar eszmék sikere érdekében vivünk, nemcsak hogy győzni nem tudunk, de napról-napra nagyobbak a veszteségeink. Ma, amikor a népek nagy csatáit egyedül a kultúra fegyverei döntik el, mi fegyvertelenül állunk. Létünket csak a politikai hatalom biztosítja.

Hozzatok fordulunk. Segítségeteket kérjük ahhoz a hajlékhoz, amit a magyar, kulturának akarunk emelni. Magunk képtelenek vagyunk erre. Magyar birtokos osztály, amelyre támaszkodhatnánk, itt alig van. Szegénységünk pedig nagy!

Ha ti nem segítetek, továbbra is fegyvertelenül maradunk. Pirulva és szégyenkezve buzódunk meg a dohos tornahelyiségben s ott hallgatjuk a magyar zenét, a magyar éneket, magyar színész ajkáról a szót s ott énekeljük el a magyar himnuszt, ezentul is olyszomorúan, mint eddig. A tótok pedig ugyanakkor díszes termekkel, pompás színházzal, egyszerű muzeummal bizoyitják a tót kulturális helyi fölényt. A tót szülők gyermeke, akit a magyar iskolában meghódítottunk: örökre elveszett számunkra, ha a tót kulturépületekbe betekint s azokat a magyar kultúra egyedi menedékével, a sötét tornateremmel összehasonlítja. A tót kultúra fölénye okvetlenül visszahódítja, vagy legalább is elkábitja őt. S amit az iskola éveken keresztül fáradtsággal megtremtett, azt sivár viszonyaink egy pillanat alatt képesek romba dönteni. A külföldi szláv vendégek pedig könnyen általánosítást vonhatnak az itteni állapotokból, ami nem esékély kárára van a magyar kultúra hírnevének.

Erős a hitünk, hogy belátjátok helyzetünk tarthatatlanságát, amelyen sürgősen kell segíteni. Szent a meggyőződésünk, hogy megértettek bennünket, hogy velünk áldoztok is e szent célra, a magyar kultúra templomára, a magyar terjeszkedés bástyájára. Ez a templom áhitattal tölti el majd a szíveket, ez a bástya pedig erősségünk lesz a magyar hazáért való harcunkban.

Ti többen vagytok, mint mi, főleg rajtatok áll tehát, hogy úgy legyen!

Aldoztatok a turócszentmártoni Magyar Ház javára!

Küldjétek el filléreteiket, hogy minél előbb álljon készen a magyar kultúra szent temploma.

Az adományokat kérjük dr Raisz Béla kir. járásbíró Turócszentmárton címére elküldeni.

A turócszentmártoni „Magyar Ház” bizottsága nevében:

Dugovich Titus,
számtanácsos.

Raisz Béla,
kir. járásbíró.

Beesapott katonaszökevények.

Patapia Mihály szereplése a Rézalján.

A kivándorlási ügynökösködés ma annyira elterjedt és jó jövedelmet jelentő foglalkozás, hogy már álügynökök is léteznek és egyre-másra csalják a naiv embereket. Legújabbán a margitai járásban garázdálkodott egy ilyen ügynök s rövid egy óra alatt több, mint négyszáz koronát összeszedve, megugrott.

A csalóról tudósítók a következőket jelenti.

Babalán János szoldobágyi lakos a balkáni háboru alatt Mosztárban szolgált, ahol megismerkedett Patapia Mihálylyal. A katonáskodás alatt Patapia bebeszélte Babalánnak, hogy ő egy fiumei hajóstársaságnak az ügynöke.

Büszkén verte a mellét, hogy már eddig rendkívül sok embert szállított ki Amerikába utlevél nélkül. A kiszállított emberek kivétel nélkül hadkötelesek voltak.

Babalán nagy áhitattal hallgatta végig Patapia dicsekvését. Különösen tetszett neki a szép kép, amit Amerikáról, a dollárok világáról festett az ügynök!

A hosszú háborus éjszakákon jóbarátságot kötöttek és megállapodtak abban, hogy mikor kiszabadulnak támogatni fogják egymást és a kereseten megosztoznak.

Babalán hazaérkezett Szoldobágyra és talán el is feledkezett a volna Patapiával történt megállapodásról, ha e hó elsején levél nem jön Mosztárból. Azt írta Patapia a derék barátának, hogy most már szabad és 5-én Szoldobágyra érkezik, hogy megkezdje a munkát. Felhívta Babalánt, hogy most már serényen kezdjen az emberek toborzásához.

Ötödikén mintegy 10 ember gyült össze Babalán lakásán, de Patapia nem mutatkozott.

Tizedikén este már aludni tértek Babalánék, mikor bekopogtatott Patapia. Egyszerre talpon voltak a házbán.

— Hol vannak az emberek? Ez volt az első szava az ügynöknek.

— Itt lesznek reggelre! Felelte Babalán és neki vágott az éjszakának. Reggelre már ott voltak Szoldobágyon: Szomolán Pál, Jomolán Sándor, ifj. Marozsán Tógyer, Marozsán György, Pintye Tógyer, Gergely György, Argyelán Sándor, Papp János,

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készítettnek

Fehér János kötszer gyárában Rákóczi-ut., (Bémer-tér.)

ahol óriásválasztékban kaphatók: Irigátorok, fecskendők, gumi-harisnyák, szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és mindenféle **szülészeti és betegápolási cikkek.**

Mentőszekrények, nagyraktára, műlábak, támgépek, miderek jutányos árban és kitünő kivitelben készítettnek. Telefon 419

Pintye János, Lengyel János és még eddig ki nem derített öt ember. Érdekes, hogy ezek az emberek a járás legkülönbözőbb részeiből valók és mindnyájan hadkötelesek. Patapia röviden előadta nekik, hogy utlevél nélkül fogja őket leszállítani Fiuméba és ott egy hajógyárba szegődteti őket. A gyár majd gondoskodik a tovább szállításukról.

A költségek fedezésére azonnal 30—30 koronát vett fel az emberektől. Ezután megadta nekik az utasítást, hogy szerezzenek be mindent az utra és 13-án ismét legyenek Szoldobágyon. Ezzel elbucsztak egymástól.

Tizenharmadikán éjjel megelevenedett a szoldobágyi utca. A tizenöt ember, másik öt harmadik tizenötöt is toborozott és nagy batyukkal felszerelve gyülekeztek. Vártak éjjelig, hajnalig, reggelig. Sőt a másnapi delet is elharangozták már, de Patapia nem mutatkozott.

A szökni akaró emberek végül rájöttek, hogy becsapta őket az álügynök és feljelentették Patapiát a berettyószéplaki csendőrségen. A csendőrség elsősorban Babalánt hallgatta ki, aki tagadta, hogy része volna a dologban. Patapia természetesen kereket oldott és most országosan körözik.

A nagyváradai Munkás Otthon felavatása.

Vasárnap délelőtt avatták fel a nagyváradai Munkás Otthont. Az új Otthon a szociáldemokrata munkások tömörítésére és továbbképzésére fog szolgálni.

Az ünnepélyes felavatásnál jelen voltak a Kereskedelmi és Iparkamara képviselőiben dr. Sarkadi Lajos titkár és Sziládky Ernő, a kisiparosok társulata, a munkásbiztosító pénztár, az ipartestület és a rendezőség.

Bernáth József megnyitója után dr. Sarkadi Lajos a Ker. és iparkamara nevében örömmel fogadja az Otthon megalakulását, mert a munkások szellemi nivóját emelni fogja. Majd dr. Katz Béla mondott hosszabb beszédet, amelyben méltatta a Munkás Otthon jelentőségét. Dr. Katz, mint a szocializmus diadalát felemlítette, hogy a rendőrség tizenöt év óta ellenében viselkedett az ünneplő munkásokkal szemben és most mint vendég jelent meg Kemény L. Ignác rendőrkapitány, aki a főkapitányt képviseli.

Ezután még sokáig fejtegette a szónok, hogy tulajdonképpen mi az Otthon célja.

Dr. Katz beszéde után Kovács Benő a munkásbiztosító pénztár, Stern Béla pedig a kisiparosok nevében üdvözli a Munkás Otthont. Bernáth József záróbeszéde után az ünnepély véget ért.

Kinevezés. A m. kir. igazságügy-miniszter dr. Hajós Emil székelyhidi gyakorló ügyvédet a nagyváradai kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottá nevezte ki.

**A cipődivat
ujdonságai
ARANYI
cipőáruházába
megérkeztek.**

Telefon 512. sz. Telefon 512. sz.

..HIREK..

* **Személyi hírek.** Szmekka L. Ödön, a prem. főgimnázium igazgatója két heti távollét után vasárnap hazaérkezett s az ügyek vezetését átvette. — Szekeres F. Ödön a jászóvári premontrai kanonok rendjóságkormányzója ma kisebb gazdasági dolgokban Nagyváradra érkezik.

* **Erzsébet királyné emlékezete.** A nagyváradai premontrai főgimnázium nov. hó 19-én, reggel 9 órakor a főgimnázium templomában bemutatandó ünnepélyes szentmisevel kezdődő Erzsébet királyné emlékünnepélyt rendez, melynek matine jellegű része az intézet dísztermében folyik le a szentmise befejezése után.

* **Új hid a vármegyében.** Pár nap előtt megirtuk, hogy a vármegye hidjainak száma szaporodott. Az új hid, a kóti Körözs hid átvétele tegnap megtörtént. A hidat előzőleg teherpróbának vetették alá. A teherpróbát kitűnően kiállotta a hid. A kiküldött szakértők a hidat forgalomképesnek nyilvánították, mire megtörtént a hivatalos átvétel. A vármegye részéről Keszthelyi Zoltán főjegyző vett részt az átvételnél. A miniszterium részéről Eltető Ákos volt kiküldve. A hidat már ma átveszi a forgalom, mely igen jelentékenyen fog emelkedni az érdekelt községek részéről.

* **A városi nyugdíjszabályzat a jogügyi bizottságnál.** Nagyvárad város jogügyi szakkbizottsága dr. Thury László v. főügyész elnöklete alatt tegnap kezdte meg az új nyugdíjszabályzat tárgyalását. A jogügyi bizottság ma, kedden délután 4 órakor folytatja a nagyfontosságú szabályrendelet tárgyalását.

* **Hohenlohe herceg ünneplése.** Nagyszombathelyről jelentik: Hohenlohe Károly herceg itteni plébános főesperest állandóan támadta az itteni szász sajtó és azt hangoztatta, hogy a főesperes minden eszközt felhasználva erőszakosan katolizáló és magyarosító politikájának. Egy éves harc után végre elesenedtek ezek a hullámok, a szászok megbékült és meleg ünneplésben részesítette Hohenlohe herceget. Az ünneplés

lős során a hereg kijelentette, hogy bár a neve német hangzású, szívből lélekben magyarnak érzi magát, emellett azonban nem akarja a szászok nemzeti érzését bántani s mindenben a békés együttműködést óhajtja.

* **Vetítőest a Katholikus Körben.** Ma délután 5 órakor érdekes és művészi vetítőest lesz a Katholikus Körben. Wagner Richárd születésének 100 éves évfordulója alkalmából Szmekka L. Ödön, prem. főgimnáziumi igazgató tart előadást a nagy zeneszerzőről és vetített képekben mutatja be Wagner Richárd életét, ismertetni fogja híres operáit. Az előadás, mint rendesen, most is délután 5 órakor kezdődik a Katholikus Kör nagytermében.

* **Orvosi honorárium.** A nagyváradai orvosszövetség dr. Meer Samu elnöklete alatt értekezletet tartott tegnap, amelyen szőnyegre került az orvosok honorálása a *biztosítási ügyleteknél*. Általános panaszként került föl orvosi körökben, hogy halatlantul gyatrán fizetik az orvos működését biztosításoknál. Míg az ügynök néha 2—3 ezer koronát keres, addig az orvos díja minden esetben 10 korona volt. Ezt közös megállapodással 20 koronára emelték föl. Azt is kimondották, hogy a patikák ezután nem adhatnak semmiféle orvosságot recept nélkül. Ez irányban felírtak az országos szövetséghez.

* **A Rendes-Derzsi affér békés elintézése.** A napokban az egész városban nagy feltűnést keltett a kellemetlen incidens, amely Rendes Vilmos építész és Derzsi Gyula tisztviselő között felmerült. Mint értesülünk, az incidens békés uton nyert elintézését, amennyiben Derzsi Gyula a megbízottak jelenlétében megjelenvén Rendes Vilmos előtt, teljesen felindult kedélyállapotára utalással helytelenítve eljárását tőle bocsánatot kért.

* **A kamara teljes ülése.** A nagyváradai kereskedelmi és iparkamara holnap, szerdán, november 19-én délután 2 órakor, saját helyiségében teljes ülést tart. Ez alkalommal több igen fontos ügy kerül tárgyalásra.

* **Hitelezők vigyázzanak!** Ismeretlen tettesek Körözs kisjező község pecsétjét, valamint Szilágyi Gábor községi bírót és Kállai Imre jegyző aláírásait hamisítva, hamis becsü bizonyítványokat állítottak ki. Azokkal valószínűleg megkíséreltik a kölcsönök felvételét. Felhívtnak a pénzügyintézetek és magánosok óvatosságra, mert már is több ilyen hamis becsübizonyítványt a rendőrség lefoglalt. Tehát hitelező urak, jó lesz vigyázni.

* **A furfangos tolvaj.** Tegnap délelőtt Nagy Lajos mezőtelegdi napszámos, az Őr-utcában találkozott egy iparos tanulóval, aki egy kosárban bevásárolt piaci árukat vitt haza és 3 drb csirkét. A tanulóknak Nagy Lajos át adott egy levelet, hogy azzal menjen be egy általa megjelölt házba, hogy ott a házi kisasszonynak adja át; a

Kováts Kálmán

mű-asztalos

Nagyvárad, Várház-utca 33. (Gázgyárral szemben.)

Készít: egyszerű és műbuto-
rokat, teljes lakásberende-
zést, valamint mindennemű asztalos
munkákat. Állandó raktár bel- és kül-
földi száraz anyagokból. Telefon 99. sz.

telt kosarat és a 3 csirkét hagyja nála őrizetbe. Az inas bevitte a levelet s mikorára az utcára visszajött, Nagy Lajosnak és a reá bízott tárgyaknak hült helyét találta. Karácson Mihály rendőr Nagy Lajost elfogta, előállította a rendőrkapitányi hivatalba, most már a lopott tárgyak is megvannak.

* **Agarászat Geszten.** A Tisza grófok birtokán nagyszerű agarászat folyik, amelyen részt vesz gróf Tisza Kálmán társaságában a vármegyei gentry világ színe-java. Az agarászat legbuzgóbb vadászok az előkelő hölgyek, akiknek rendkívül élvezetes mulatságot szerez az izgalmas hajsz. Többek közt ott van Sándor Jánosné is, a jelenlegi belügyminiszter felesége. Kétezer méteres pályán 14 futamra 12 nyulat fogtak meg a hölgyek és urak. Este kellemes hangulatban togyasztották el a lakoma gazdag menüjét. Az agarászatot fokozódó jókedvvel folytatják.

* **Az ipartestületi asztaltársaság téli programja.** Az ipartestületi asztaltársaság vezetősége az ipartestület helyiségében a f. 16-án értekezletet tartott, melyen résztvettek Czeglédy Jeremiás elnök, Kelen Béla és dr. Dajka Endre alelnökök, Szabó Károly, Lebovits Rudolf és Leitner Lajos választmányi tagok. A tárgyat dr. Dajka Endre ismertette. Az értekezlet beható megbeszélés után elhatározta, hogy a szabadelődások rendszeresítés céljából az asztaltársaság f. hó 18-án kedden este 8 órakor tartandó ülésének előterjesztést tesz. Az előterjesztés szerint az asztaltársaság összejövetelét alkalmával havonként 2 ízben szabadelődás tartassék. A szönyegen levő kérdéseket egy előadó ismertesse s azután azokhoz a jelenlevők hozzászólhatnak. Az előadói funkcióra elsősorban az asztaltársaság tagjai kéresek fel, de azon kívül az ipari és kereskedelmi érdekeket szolgáló testületek és iskolák vezető egyéniségei is. Az iparosság megoldásra és orvoslásra váró nagyérdeműeknek a város kereskedőinek és munkásságának érdekeivel sok tekintetben való azonossága és Nagyvárad egész életére kiható természete folytán meghívassanak továbbá ez alkalomra vendégképpen a város törvényhatóságának az ipari ügyek iránt érdeklődő előkelőségei, a kereskedelmi és iparkamara, a kereskedelmi Csarnok, az Ómke nagyvárad körzetének, sőt az ipari munkásságnak vezetősége is.

* **Az „Adria“ üzletszabályzata.** Van szerencsén az érdekeltek tudomására adni, hogy az „Adria“ m. kir. tengerhajózási r. t. megküldötte kamaránknak a f. évi december hó 1-én életbelépő üzletszabályzatát, továbbá az új díjszabásokról szerkesztett és kiadott füzeteket, amelyekbe az érdekeltek a hivatalos órák alatt d. e. 8, d. u. 2 óráig betekintést nyerhetnek. Nagyvárad, 1913 nov. 17. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara. Dr. Moskovits József elnök, dr. Sarkadi Lajos titkár.

* **Az aranykereszt bemutatója.** A Vigadómozgóban ma nagyszerű új műsor bemutatója lesz. Elsőrendű modern francia dráma: „Az arany kereszt“ kerül először a mozi vásznára. Híres művészi alakításokban fog gyönyörködni a közönség. Ezen kívül három ötletes, kacagtató francia vígjáték élénkíti az új műsort, amelynek keretében láthatjuk meg a „Bois de Boulogne“-t eredeti felvétel után.

* **Elveszett váltó.** Kerecsi János gk. lelkész, bedői lakos egy 20 filléres váltót veszített el, vagy ismeretlen módon tőle ellopott. Miután az ő aláírásával van ellátva, kéri, hogy a pénzügyintézetek, vagy magánosok ne fogadják el.

x **Meghódította a hölgyeket** MLE JULIETTE elsőrendű mellfűző különlegességeivel Színház-utca 4. Adorján palota (Emke mellett.) Telefon szám 827.

* **Tánciskola.** Antalfy Margit saját táncintézetében Teleky-utca 3. szám alatt folyó hó 19-én, szerdán este 9 órakor kezd meg a tanítást a felnőttek részére. A tanfolyam 3 óra terjed. A deák kolon folyó hó 25-én kezdődik 7 órától 9-ig. Minden vasárnap délután és este nagy boszton gyakorló kolon van. Különórát a Tangó és bosztonból egyesek és csoportok a nap bármely szakában vehetnek. A beiratások és megbeszélések Teleky-utca 3. szám alatti táncintézetben esz-közölhetők az emeleten.

* **3 utcai szoba és mellékhelyiségből** álló lakás november hó 1-től kiadó, megtekinthető Schlauch-tér 30. hol a házmester nyújt bővebb felvilágosításokat. Leszámítoló és Jelzálogbank részvénytársaság.

Áruraktár leredukálása folytán mélyen leszállított árak
Kossuth-utca
elején.

Kertész S. Sándor

női divatruházában.

Eladásra kerülnek a következő cikkek melynek minőségei elsőrendűek.

Kosztüm, ruha és bluz szövetek.

Selymek, bársonyok. Vásznak, schiffonok, asztalneműek.

Posztó, szövet, vászon, plüsch, és csipke függönyök. Ágy- és asztal terítők. Szőnyegek. Mosó barhetek, zephierekéskartonok. Kész női és férfi fehérneműek.

Paplanok. Szőrme áruk.

Menyasszonyi kelengyék
Csipkék, himzések, harisnyák és bélésárúk és itt még sok föl nem sorolt árucikkek. Vidékre mintákat mig a raktár tart nagy készséggel küldök.
Telefon az egész vidékre 10-30.

x **Erdekében áll,** hogy megrendeléseivel felkeresse **Biró László és Tsa** urind és papi szabókat. Meglepő olcsó árak. Modern szabás, elsőrendű munka Sal Ferenc-utca 17. Telefon 832 sz.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazár épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szives figyelmét a **most megnyílt Rácz és Vass női divatszalonban** készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Mérsékelt árak. Nagy Sándor-u. 17.

x **Tölgyszőlőkaró** hegyezett, hasított 2 m. hosszban Berettyó-Széplak állomásról legalább egy waggon rakomány (cca. 4000 drb.) megrendelhető azonnali és későbbi szállításra a Polgári Takarékpénztár r. t. áruosztályánál Nagyvárad, (Kossuth-utca.) Telefon 11-95.

x **Felhívjuk** m. t. olvasóink figyelmét Buehler Márton butorkereskedő lapunk mai számában levő hirdetésére.

*Uri fehérnemű, «FOWNES»
keptyű, «Habig» kalap, eredeti ANGOL CIPŐ*

egyedüli raktár
Róth M. Utódánál.

x **Farkas-féle parkett-pasta** tükör fényessé varázsolja parkettjeit! Kilója 2:40 kor. fél kilós próbadozoz 1:20 kor. Kapható: Farkas István Apolló Drogeriájában Nagyvárad. Rákóczi-ut (Fő-utca) 7. B. Fröhlich hentes üzlet mellett.

x **Ujhelyi Róza** nőikalap üzletét Rimanóczy-utca (Kolosváry házba) Royal kávéházzal szembe helyezte át, hol eredeti párisi modellekből állandó választék áll a hölgyközönség rendelkezésére, mit olcsóbb boltbér mellett rendkívül jutányosan árusít.

x **Kossuth-utca 2. sz. alatti** volt Szihta-féle üzlethelyiség 1914. május 1-től kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad, Beöthy Ödön-utca 1. szám. Javitások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev.-lap hívásra azonnal megjelenek.

x **Az erdélyi kereskedelmi és automobilforgalmi r. t.** helybeni fiókja automobilonban, pneumatikokban, valamint az összes automobil-felszerelési és szükségleti cikkekben **Szilágyi Dezső-utca 6. szám alatti** (telefon 13-21.) telepén nagy raktárt tart. A cégnek modernül berendezett garages **Körház-utca 6. szám** alatt (telefon 13-52.) van, hol úgy a helyi, mint az átutazó automobilon a legideálisabb garaget találják és egyuttal szükségleteiket is a legelőnyösebben szerezhetik be.

FIGYELEM! Óriási választékok iskola szerekben csak **Klein Vilmos és Társa** cégnél találhatunk u. m. író és rajzszerek, iskolatáska 36 fillértől, könyvszajak 30 fillértől, továbbá fiu és leány intézetbeli fehérneműk, iskolai lüster és cloth kötények, gyermek esőernyők, fiu sapkák 30 fillértől, gyermekharisnyák 20 fillértől. Téli alsóruhák, iskola munkák és mindennemű kézimunka anyagok. Csódból vásárolt 1500 drb divatos parket blousche 2-50 fillértől. 3000 elsőrendű férfi ing 2 koronától, galériók 20 fillértől, 30000 méter arcfátyol 20 fillértől és minden e szakmába tartozó cikkek olcsón csak a fenti cégnél szerezhethünk be, Rákóczy-ut 18.

x **Csodaszép** méződes **csemege-szőllő!** Legoemesőbb hazai és tiroli **fajalmák!** Óriási tiroli **maróni.** Valódi debreczeni **pároskolbász.** Kitűnő fehér és piros **hegyi-borok!** **MERTZ NÁNDOR** csemege-üzletében, Körös-utca, Telefon 448. sz.

x **Zombor Sándor** sebész-orvosi műszer, kötszer és testgyenesítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villaanyorára berendezett műhelyében készít mindenféle fém-csiszolást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos-árban, levelekre válasz.

x **Két jogász sétál a városban**, szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhettek be mindenki Nagy Sándor férfi divatruhá kereskedésében a Zöldfa-utcán, passagékaján mellett.

x **Matyok Péter** tambura zenekara a Korona-kávéházban. Ma és minden este a Koronakávéházban hangversenyez közkívánatra **Matyok Péter** (Paganini) tambura zenekara teljesen ujjonnan szerződött tagokkal, a közkedvelt társulat magán- és duett számokkal működik közre. A gazdagon összeállított műsorból kiemelendő a közkedvelt **Gyöngyi** duett. A társulat tagjai: Kővári Rózsika, Kővári Boriska, Simon Juliska, Kósa Bőske és Juhász Ilonka énekesnők. Naponta változatos műsor. Kezdeté este 8 órakor. Szabad bemenet. Szíves pártfogást kér **Matyok Péter** karmester.

x **Tekintettel a rossz pénzviszonyokra** leszállítottam az árakat. 3 pár női harisnya 1 kor. 3 pár fegyházban kötött férfi harisnya 78 fill. 1 pár patent gyermek harisnya 26 fill. 6 darab fin. vászon kendő 80 fill. 1 m. sweitzi himzés 24 fillértől. 1 m. osipke 2 fillértől. 1 pár nyári keztyű 30 fillértől kapható **Ungerleider Salamon**-nál Szent János-utca 4. sz. alatt.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a
Rammingeré

színházi és hölgyfodrász
szemben a színházzal.
Telefon 1076. Telefon 1076

x **Értesítés.** Tisztelettel értesítjük a n. b. rendelőinket, hogy Hatvány és Szentmiklóssy szücsök beltagja, Hatvány hosszabb külföldi tanulmányutról haza érkezett. Szíves pártfogást kérünk Hatvány és Szentmiklóssy szücsök, Nagy Sándor-utca 1.

x **Kolonba járó cipők** 3 koronától kezdve női párti fél cipők minden színben 5 koronáért, női chevrau vagy boks cipők 7 kor., férfi chevrau v boks cipők 8 kor., fiu boks cipő 35-39 számig 7 kor., divatos kemény kalap 4 kor., caloszik, téli cipők, fehérneműek, uri divatcikkek legolcsóbban beszerezhetők Feketénél, Szent János-utcán, Kis Pipa vendéglő mellett.

x **Szöllős-utca 12. sz. házban** több egyszoba s mellékhelyiségeiből álló lakás azonnal kiadó. értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-u. 6.

x **Össi-tér 14. sz. házban** több lakás és üzlethelyiség minden órán kiadó. értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-utca 6.

x **Jönnek a katonák**, vonatok, automobilon, babak, mikulások, ridickülök, nyakkendők, báránnyok és ezerféle egyéb játékok karácsonyra a Párizsi Bazárba Sas alatt.

x **Ingyen javítjuk** a nálunk vásárolt harisnyákat. Állandó nagy raktár kész női, férfi és gyermek harisnyákban. Kötünk, fejelünk rendelés szerint, 24 fillértől kezdve a legfinomabb selyem harisnyáig. **Harisnyakötő** Bartos és Társa (a Széchenyi-szállóval szemben Rákóczi-ut 10.) És a mi fő **„Bartos harisnyája tartós.”** Helyi és vidéki telefon-szám 1359.

Legszebb karácsonyi ajándék
orvosoknak és ügyvédeknek
egy zománcztábla.

Készíti
Diósy Mihály
Telefon 839. Telefon 839.

x **Házvezetőnői** állást keres vidéken plebániára egy középkorú intelligens uri nő, a háztartás minden ágában jártas. Címe megtudható a kiadóhivatalban.

* **Ingtalan eladás.** Nagyteleky-utca 31 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

„The Roosevelt Schoe“
amerikai cipők
12-50 és 16-50 kizárólag
Reichard Dezső
cégnél
Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

A legszebb
Karácsonyi
kézimunkák
Tátray cégnél
Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

Fogak és fogsorok úgy kaucsukba mint aranyba foglalva szajpadlás nélkül, továbbá arany koronákat, csapfogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,
visszagózt fogtechnikus.
N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

Valódi PERZSA szőnyegek
és legfinomabb kivitelű **CSIL-LÁROK** óriási választékban a Budapesti főüzletünkben megérkeztek. Meglehető **OLCSÓ ÁRAK** míg a készlet tart. Megtekinthető **vételkényszer nélkül**
vétel **STERNBERG** és eladás
régiség, ékszer és műkereskedés
Szt. László-tér, Kishidfő.

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Kedd: Buda gyöngye.
Szerda: Buda gyöngye.
Csütörtök: Katóka. (Dr Jantsovich Jenő színműve. Bemutató előadás.)
Péntek: Katóka.
Szombat: Katóka.
Vasárnap d. u.: Aranyeső; este: Buda gyöngye.

Buksi reprize igaz, hogy vasárnap délután volt, de a zsufoolt olcsóbb ház valósággal premierként élvezhette a darabot. Tompa pazar jókedvvel játszott s Kállay Jolánnal, Medgyaszaival, Saruga Irénnel és Leöveyyel még műsoron tarthatják a hamar lecsuszott operettet. A közönség különösen Leöveyyt, Tompát, Sarugát és Gróf Lászlót tüntette ki meleg tapsokkal.

Katóka. Most már, hogy a Buda gyöngye siker-lázán túl van a színház, sérenyén folynak a próbák a legközelebbi, e heti bemutatóból: dr Jantsovits Jenő, Katóka című színművéből, amelyre nemesak ambícióval, de őszinte szeretettel is készül a drámai együttes.

Ifjúsági előadás. E hét csütörtökén ifjúsági előadás lesz a színházban, amely alkalommal a Gyimesi vadvirág kerül kerül színre.

A román előadások — bérlet-szünetben. A bukaresti román Nemzeti-színház társulata e hó 26-án kezdi meg a Szigligeti-színházban vendégszerepléseit, amelyek felemelt helyárak mellett, bérlet-szünetben mennek. Arra az óriási érdeklődésre, amely eme előadások iránt vármegyeszerte megnyilatkozik, az igazgatóság már most felhívja a bérletk figyelmét arra, hogy igényeiket e hó 22-én déli tizenkét óráig érvényesítsék.

EGYESÜLETEK

Az Oltáregyesület közgyűlése.

Tegnapelőtt, vasárnap délután 5 órakor tartotta az Oltáregyesület a főgimnázium dísztermében évi rendes közgyűlést. Özv. **Grunvald** Henrikné nyitotta meg a gyűlést. Rövid megnyitó beszéde után dr **Lestyán** Endre igazgató olvasta fel jelentését, amelyből kitűnik, hogy az Oltáregyesület a most lefolyt negyedik évében is eredményes munkát végzett. Sok szegény templom egyházi ruhakészletét gyarapította. Ugyancsak dr **Lestyán** olvasta fel az Oltáregyesülethez érkezett köszöneteket az egyesület tevékenységéért s jószívű adományozásáért.

A pénztári jelentés szerint az egyesületnek ez évi bevétele meghaladta a 3000 koronát. Dr **Lestyán** plebános tartalmas beszéd keretében kérte fel ezután a megjelenőket, hogy minden téren apostolkodjanak az Oltáregylet érdekében. Indítványozta, hogy minden évben gyászistentiszteletet mondjanak az elhunyt oltáregyleti tagok lelkiüdvéért.

Gálfy Sándor hittanár ehhez az indítványhoz módosításul hozzáfűzi, hogy min-

genképen szép és lélekemelő, csak dicséretesnek mondható volna, ha ezen a gyász-szentmisén az oltáregyleti tagok a szentséghez járulnának. Végül Imrik S. Zoltán esperes emelkedett szellemű beszédben köszönte meg az elnök és az igazgató ügybuzgóságát s szíves fáradozását.

IRODALOM

Religio. Dr Hanuy Ferenc egyetemi tanár heti folyóirata dr Hadzsega Gyulától közöl vezetőcikkeket, aki a theológiai főiskolákról értekezik. A tudományos cikkek között dr Kmoskó Mihály sémi tanulmányait, dr Wiedermann Károly bölcséleti fejtegetéseit, dr Madarász István írását és Stóhr Géza Ker. János egyháztörténeti értekezését találjuk. A „Katholikus Világ szemle” c. rovat az elmúlt hét egyházi eseményeit ismerteti.

ZENE ÉS MŰVÉSZET

A honvédszenekar olaszhangversenye a Csarnokban.

Nagy közönség élvezte végig vasárnap délután 5 órától kezdve a Kereskedelmi Csarnokban első sétatangversenyét. A honvédszenekar válogatott össze pomás műsort a legkiválóbb olasz operákból; következő műsorral léptek föl:

1. Nyitány „Semiramis” című operából, Rossini G. 2. Nagy ábránd „Aida” című operából, Verdi G. 3. Részletek „A bohémek” című operából, Puccini G. 4. Nagy egyveleg a „Parasztbeesület” című operából, Mascagni P. 5. Egyveleg a „Bajazzok” című operából, Leoncavallo R. 6. Nagy ábránd „Tosca” című operából Pucci G.

Minden egyes műsorszám után zúgó tapsvihar köszöntötte a honvédszenekart, a kik Frycsaj Richard karmester vezetése alatt i gazán előkelő műélvezetben részesítették az első sétatangverseny közönségét.

REPORTÁZÁS

A NAC és DNYSZ bajnoki mérkőzése.

Eredmény 12:0 a NAC javára.

Ősz végi hangulatban, de elég élénk érdeklődés mellett folyt le a NAC utolsó bajnoki mérkőzése. A szezon alkonya meglátszott a levegőn, a kopaszodó fákon a letaposott zörgő faleveleken s a fabódés buffetben a hideg étek mellett ott párolgott a parázs sültök, mely élénk kereslet tárgya lett s egyúttal szalonképes cikk is lett.

Szinte szokatlan s mintegy kontraszt szerű volt az a nagy közönség a kietlen és elhagyott tanyához hasonlóvá lett pályakörnyékéhez: A meccs kevés változatosságot nyújtott.

A debreceni nyomdász csapat nem ja-

vult, hanem csak stagnált utolsó szereplésért. Igen gyenge formát mutatott, mely mutatja, hogy nagyon elmaradt a többi debreceni csapattól. Játékuk emellett kedvetlen és erőtlén volt. A NAC mintegy tréningyszerűen játszott s ugyszólván védelemre szorított kedélyekkel s con amore, de szép összjáték mellett adogatta be a csapatánál jóval ügyesebb kapusnak a goalokat.

Bár eleinte 10, a végén pedig csak 9 emberrel játszott rekordszerű eredményt, 12 goalt ért el a két féldőben. A goalokon Katona, Döme, Strasser, Kürschner, Máthé és a kis Lunz osztozkodtak. Ez utóbbi, bár még új játékos, igen hasznos és ügyes akvizíciónak mutatkozik, egy maga 4 goalt lőtt az ellenfél kapujába. Kürschner ezúttal a fedezet élén játszott s kitűnően töltötte be a centerhalf szerepét. Kovács, Radicz pompás back-pár volt.

A meccs bírása Engel Kornél helybeli (BVC) szövetségi bíró volt. Biráskodása szabályszerű s pártatlan volt.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

A hegyközcsatári gyujtogató.

Ez év február 20-án nagy tűz pusztított Hegyközcsatár községben. Kigyulladt Kiss András odaváló gazda háza és a hatalmas lángok messze világítottak a sötét éjszakába. Csakhamar talpon volt az egész falu és óriási erőfeszítéssel sikerült a tűz tovaterjedését megakadályozni.

Az első pillanatra gyanus volt a tüzeset és szélteben suttogták az egész faluban, hogy gyujtogatás történt. A vizsgálat kiderítette, hogy Gönczi Lajos földmives volt a tettes, akit le is tartóztattak s azóta vizsgálati fogóságban ül.

A nagyváradi királyi törvényszék esküdtbírósa tegnap kezdte az ügy tárgyalását Vámosy Mihály táblabíró elnökle mellett. A vádlott tagadja tettét, a kihallgatott taruk azonban ellene vallanak. Délután került a sor dr Thury kir. ügyész vádbeszédére. A tárgyalást ma reggel folytatják. Ítélet délutánra várható.

TÁVIRÁTOK

Sietnek a delegációkra.

Bécs, nov. 17.

Egymásután érkeztek Bécsbe a delegációk tagjai. Láng Lajos báró tegnap elutazott s a Bristolba szállt. Tisza István ma érkezett s a Magyar Házba hajtattott. Holnap utaznak Tellezky és Hazai miniszterek, továbbá Beöthy Pál. Holnap tanácskozás lesz a Magyar Házban. A korlelnökséget valószínűleg Harkányi Frigyes báró fogja elnyerni.

Vilmos császár a tangó ellen.

Berlin, nov. 17.

Vilmos császár ma rendeletet adott ki, amelyben megtiltja katonatisztjeinek, hogy egyenruhában táncolják a tangót s a two-steepet. Csak civilben szabad. Különös.

A negyven éves Budapest.

Budapest, nov. 17.

(Saját tudósítónktól.) A három város egyesítésének 40 éves fordulóját szép ünnep keretében ülte meg a főváros. Délután 4 órakor díszgyűlés volt a Vigadóban, amelyen részt vettek Sándor János belügyminiszter, Németh államtitkár és Boda főkapitány. A Vigadó zsufolásig megtelt előkelő közönséggel. Bárczy István nyitotta meg a gyűlést, utána Márkus József volt főpolgármester főrendiházi tag beszélt, majd Molnár Ferenc, aki Budapest vezető szerepéről és hivatásáról mondott ragyogó beszédet. Bárczy szavai rekesztették be a lelkes hangulatban lefolyt gyűlést.

Beilist megölték?

Pétervár, nov. 17.

Az a hír terjedt el, hogy Beilist megölték. A hír valótlannak bizonyult, mert a holttestről, amelyben Beilist vélték felismerni, — kiderült, hogy egy gyári munkásé.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Októberi buza	— — —	11.—
Buza 1914. áprilisra	— — —	11.31
Októberi rozs	— — —	7.27
Áprilisi rozs (1914)	— — —	8.84
Októberi zab	— — —	7.93
Áprilisi zab (1914)	— — —	7.23—
Tengeri 1914 májusra	— — —	6.36—

Budapesti értéktözsde.

Magyar hitelrészvény	—	817.—
Oszták hitelrészvény	—	625.—
4 ^o /o-os koronajáradék	—	80.56
Oszt. magy. államv.	—	691.—
Jelzálogbank	— — —	418.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	507.—
Hazai bank	— — —	278.—
Magyar bank	— — —	531.25
Keresk. bank	— — —	3690.—
Rimamurányi	— — —	640.50
Salgótarjáni kőszén	— — —	732.—
M. Ált. Kőszénbánya	—	1018.—
Közuti vasut	— — —	622.75
Városi villamos	— — —	349.—
Adria	— — —	570.—
Atlantika	— — —	—.—

SZERKESZTŐI PÓSTÁZÁS

T. munkatársainknak jelezzük, hogy a Tiszántul naptára az idén is meg fog jelenni. Kérjük, sziveskedjenek a naptárba szánt dolgozataikat e hó 20-ig lapunkhoz beküldeni.

A szerkesztésért felelős:

Dr VUCSKICS GYULA.

Telefon 249.

Telefon 249.

Mezey János és TársaságNAGYVÁRAD, SZENT LÁSZLÓ-TÉR
ÉS TELEKI-UTCZA SARKÁN

elismert szolid fűszer és csemege üzletében

megérkeztek
a friss őszi és téli áruku. m.: angol theák, thea-rum, thea-sütemények. Déli és hazai gyümölcsök. I-ső rendű fűszerárak, főzelék és conservek. Mindennemű csemegék, csemegeborok, pezsgők, bel- és külföldi cognac, likőrök, cukorkák nagy választékban. Faj-kávékeverék, gyorspörkölnön megpörköelve és meleg állapotban kiszolgálva. Őszi töltésű ásványvizek, forrás termékek, Pontos méret, **jutányos ár**, tisztán kezelt áruk, ildomos és gyors kiszolgálás.

Téli bevásárlásra legalkalmasabb forrás

A n. érd. közönség szives pártfogását kérjük tisztelettel

Mezey János és Társaság

1 lit. 1903. évi pecsenye-bor 1:20 K.

1 liter szalon petrolium 32 fillér.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyvárad, Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

Szabadalmazott géppel gyártott karmantus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszöit és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkő- és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.**Elvállal:**Utak és házak csatlakoztatását, hidak és vízmedencék szakszerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

A margittai járás főszoigabirójától.

2425—1913.

Pályázati hirdetmény.

Bihar vármegye a margittai járáshoz tartozó vámoslázi körjegyzői állásra pályázatot hirdet.

Felhívom mindazokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cikk illetve az 1900. évi XX. törvényekben előirt képesítésüket s eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi december hó 6-áig adják be.

A választást a vámoslázi körjegyzői irodában folyó évi december hó 9-én d. e. 10 órakor fogom megtartani.

Javadalmazás:

1000 korona készpénz a községektől, 308 korona állami kiegészítés, földhasznélvezet 160 koronára, termény járandóság 132 koronára értékelve.

Természetbeni lakás.

Margitta, 1913. évi november hó 14-én.

Dr. Halász Elemér
főszoigabiró.**A jó bornak nem kell czégér**

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitűnő saját termésti borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Abonensek naponta felvételnek.****Büchler Márton**

Nagyvárad legrégebb butorkereskedője

BUTORIPAR VÁLLALATÁT

Zöldfa-utca 17., I. em. alá helyezte,

hogy a 12—16 ezer korona boltbér megtakarítása folytán vevőinek ennek folytán a legolcsóbb árat nyújthassa.

A címre kérem figyelni!

Telefon az egész megyére 1-30.

PAPI RUHÁK.Tisztelettel értesitem a nagyságos és főtisztelendő papságot és a n. 4. közönséget, hogy **papi és civil ruha tökéletességét** áttanulmányoztam Budapesten, hogy a nagyságos és főtisztelendő papságnak kényelme legyen nálam beszerezni a szükségletét. Vidéki megrendelőnek elég egy minta reverenda beküldés, esetleg hívásra személyesen kiutazom.

Alkalmra bármilyen szalon ruha kölcsön kapható.

Alázatos tisztelettel

V. JNOVSZKY KÁROLY

papi- és polgári szabó.

Szent János-utca 32. (Saját ház.)

ALAPITTATOTT 1898-BAN.

Kálvária-utcan egy üres telek eladó.

NYÍLYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN**FEST! TISZTIT!**
vegyileg női, férfi és gyermek ruhákat.**MOS!**

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Tisztelettel értesítjük a nagyra-becsült megrendelőinket, hogy

lakatos és gazdasági gépműhelyünket Lukács György-u. 14. sz. a.

helyeztük át. Hol mindennemű lakatos munkák és gépjavitások gyorsan és szakszerűen eszközöltetnek. Kiváló tisztelettel

RIFF TESTVÉREK

Legolcsóbb bevásárlási források:

<p>Alapítotott 1893. Freund Benjámín Alapítotott 1893. műorás, ékszerész és látszerész Nagyvárad, Rákóczi-ut. Széchenyi-szálloda épület. RITKA ALKALOM. Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiárultom eddig nem létező leszállított árban, arany-, ezüst-, nikkel órákat, aranyláncokat, gyűrűket, fül-függőket és más ékszereműeket, kina-ezüst tárgyak, ingaórák, látszereknél 50% engedmény.</p>	<p>Táray Sándor telefon 558. telefon 558. NAGYVÁRAD Körözs-utca 11. sz. Épület és műlakatos vízvezeték és vasszerkezeti munkák.</p>	<p>ÉGI LANT ker. katolikus imádságos és énekes könyv, díszes vászonkötésben 1 K 30 fillérért kapható a Szt. László-nyomda részvénytársaságnál.</p>	<p>Deutsch Simon bútor-asztalos Ór-u. 6. Elvállal olcsó árban háló-szoba-, ebédlő- és szalon berendezéseket, ugyszintén előszoba és konyha berendezést. Hívásra megjelenek.</p>
<p>Oláh Sándor épület- és műlakatos Beöthy Ödön-u. 43. Elvállal minden e szakmába vágó új munkákat és javításokat jutányos árban. Takaréktűzhelyek állandóan ratáron. Költségvetést kívánatra küldök.</p>	<p>Jenny Jerő órás, ékszerész és látszerész. Ajánlja dúsan felszerelt óra és ékszer nagy raktárát jutányos árban. Szent János-u. 39. sz. Óra és ékszer javításokat pontosan eszközölközök. Tanuló felvétetik.</p>	<p style="text-align: center;">Kiadó!</p>	<p>Uj keztyűs és sérvkötő készítő!! Keztyűk mérték után gyorsan es legjutányosabb árban készítettnek. B áli keztyűk 70 cm. hosszú, csak 6 korona. Tisztítások és javítások azonnal eszközöltetnek Ruganyos sérvkötők 4 korona. HORVÁTH R. Nagyvárad, Szt János-utca</p>

Ha nincs megelegetve szabójával, mert drága vagy rossz-szul szab vagy nem pontos, szóval bármilyen okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi őnt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Merza Kálmán

szijgyártó, nyerges és bőröndös mester

Nagyvárad, Szent János-utca 148. sz.

Raktáron tartok minden e szakmába vágó cikkeket, ugymint: **disz- és igás-szerszámot**, nyerges és versenystorokat. Kívánatra megrendelés után is készítek a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, **feltűnő szolid árak mellett.**

Uj uriszabó üzlet.

Tisztelettel értesitem a nagyabecsült közönséget, hogy ifj. Erdős Albert urtól f. év szeptember hó 16-án kiléptem, kinél mint szabász hosszabb ideig működtem.

Rákóczi-ut 19. sz. a. uriszabó üzletet nyitottam.

Az őszi idény beálltával vadász és sport ruhák és a legjobb lovaglós britesz nadrágok kizárólagosan nálam készűlnek. Ugyszintén dísz magyar ruhák. Papi reverendák, urasági kocsisoknak dísz öltöny **bármilyen formákban.**

Nagyabecsült pártfogásukat kérve kiváló tisztelettel:

Szokolay Lajos.

10.000 pár harisnya kerül eladásra! alábbi olcsó árak mellett.

3 pár kötött zokni 78 fill., 3 pár esikos zokni 1 kor., 3 pár női harisnya 1 kor., 3 pár gyerek zokni finom 1 kor., 3 pár gyerek patent harisnya 1 kor. Flor és selyem harisnyák igen olcsón. Férfi ingek jó minőségben 1-94 kor., női ingek 1-94 kor. Zsebkendők drb. 6 fillértől. Nyakkendők, ridikálók 30 fillértől.

Klein Sándor és Társa
Rákóczi-ut 14.

Csemege és fűszerárak

elsőrangú és legelőnyösebb bevásárlási forrása
Kávé, tea, rum közvetlen behozatala; cukorka különlegességek; frissen megérkezett déligyümölcsök főzelékek és halárak nagy raktára

Özv. Kádár Jánosné
üzletében.

Eredeti
Meteor kályhák,
kályhatalcák és ellenzők,
fa- és széntarték,
valódi porosz fűtőszén
házhoz szállítva 50 K° zsákokban
kimérve 100 K° 5 korona.

Tarsoly és Risztó különlegességek vaskereskedése
Rákóczi-ut.